ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.6.2025 г.
COM(2025) 290 final

ANNEX 25

ПРИЛОЖЕНИЕ

към

Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите

Състояние на цифровото десетилетие за 2025 г.: продължаване на изграждането на суверенитета и цифровото бъдеще на ЕС

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} -
{SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

КРАТКИ ДОКЛАДИ ПО ДЪРЖАВИ ОТ

Словакия

Общ преглед

Словакия отбеляза известно подобрение в разгръщането на цифровата инфраструктура и внедряването на широколентова свързаност и 5G мрежови услуги, но все още изостава в цялостното разгръщане на цифровата инфраструктура и в цифровизацията на предприятията. Беше постигнат добър напредък по отношение на дела на специалистите в областта на ИКТ и се очертава обещаваща тенденция сред младежите, чиито нива на цифрови умения са в съответствие със средните за ЕС.

Словакия проявява значителна амбиция в своя принос към цифровото десетилетие, като е определила 12 национални цели, 83 % от които са в съответствие с целите на ЕС за 2030 г. Страната следва добре своите траектории, като 86 % от тях са в съответствие с плана (като се имат предвид траекториите за 2024 г., определени за 7 от 8 анализирани КПЕ). Словакия отговори на 27 % от 15-те препоръки, отправени от Комисията през 2024 г., като внесе някои промени чрез нови мерки.

Словакия не отговаря на стандартите на ЕС по повечето от ключовите показатели за ефективност на цифровото десетилетие. Понастоящем се полагат усилия за преодоляване на тези пропуски, но за да се постигнат пълни резултати, ще са необходими време и допълнителни ресурси. Страната предприема стъпки за създаване на среда, която подкрепя цифровизацията на МСП и развитието на цифрови умения, като през 2024 г. ще бъдат въведени нови мерки. В същото време инвестициите в публичния сектор имат за цел да подобрят още повече инфраструктурата за свързаност, с особен акцент върху FTTP, а всеобхватни инициативи подкрепят развитието на екосистема за високопроизводителни изчислителни технологии. Въпреки че цифровите обществени услуги са под средните нива за ЕС, беше приет всеобхватен инвестиционен план за укрепване на тяхната цифровизация. Все по-голямо внимание се обръща на осигуряването на киберсигурност.

КПЕ на „Цифровото десетилетие“ (1)	Словакия				ЕС		Цел на „Цифровото десетилетие“ до 2030 г.	
	DESI за 2024 г. (година 2023)	DESI за 2025 г. (година 2024)	Годишен напредък	Национална траектория 2024 г. (3)	DESI за 2025 г.	Годишен напредък	SK	ЕС
Покритие с фиксирана мрежа с много голям капацитет (ММГК)	69,1 %	73,0 %	5,6 %	49,0 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Покритие с оптични линии до помещенията (FTTP)	64,2 %	67,8 %	5,6 %	-	69,2 %	8,4 %	-	-
Цялостно 5G покритие	79,0 %	87,9 %	11,3 %	80,0 %	94,3 %	5,9 %	98,5 %	100 %
Периферни възли (приблизителни стойности)	5	10	100,0 %	-	2 257	90,5 %	-	10 000
МСП с поне основно ниво на цифров интензитет (2)	-	62,9 %	2,2 %	-	72,9 %	2,8 %	90,0 %	90 %
Услуги в облак	30,2 %	-	-	-	-	-	75,0 %	75 %
Изкуствен интелект	7,0 %	10,8 %	53,1 %	9,0 %	13,5 %	67,2 %	75,0 %	75 %
Анализ на данни	30,2 %	-	-	-	-	-	75,0 %	75 %
ИИ или услуги в облак или анализ на данни	45,8 %	-	-	-	-	-	-	75 %
Еднорози	0	0		0	286	4,4 %	3	500
Поне основни цифрови умения	51,3 %	-	-	-	-	-	70,0 %	80 %

Специалисти в областта на ИКТ	4,2 %	4,6 %	9,5 %	4,0 %	5,0 %	4,2 %	6,0 %	~10 %
Уведомление за схема за електронна идентификация		Да						
Цифрови обществени услуги за гражданите	72,1	72,6	0,7 %	70,0 %	82,3	3,6 %	100,0	100
Цифрови обществени услуги за предприятията	79,2	73,4 %	-7,3 %	84,0	86,2	0,9 %	100,0	100
Достъп до електронни здравни досиета	66,3	72,0	8,6 %	50,0	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Вж. методическа бележка за описание на показателите и други показатели
(2) С DESI от 2025 г. се отчита версия 4 на индекса за цифров интензитет (ИЦИ), който е съпоставим със стойността на ИЦИ от DESI от 2023 г. (отнасяща се за 2022 г.) за изчисляване на годишния напредък. Това не е сравнимо с националната траектория, която се основава на версия 3 на индекса.
(3) Национална траектория, ако е налична в националната пътна карта и ако показателят е отчетен в DESI от 2025 г. (2024 г.)

Според специалното проучване на Евробарометър „Цифровото десетилетие“, 2025 г., 82 % от словашките граждани считат, че цифровизацията на ежедневните обществени и частни услуги улеснява живота им. По отношение на действията на публичните органи 93 % считат, че е важно да се противодейства и да се смекчава проблемът с фалшивите новини и дезинформацията онлайн, а по отношение на конкурентоспособността 88 % считат, че е важно да се гарантира, че европейските дружества могат да постигнат растеж и да станат „европейски шампиони“, способни да се конкурират на световно равнище.

Конкурентоспособен, суверенен и устойчив ЕС въз основа на технологично лидерство

Въпреки известен напредък в разгръщането на фиксирани и мобилни мрежи, като темпът на разгръщане на ММГК и 5G в Словакия надхвърля средния за ЕС, страната все още изостава от средните показатели за ЕС по отношение на общото покритие и внедряването на широколентов достъп. Това е особено забележимо в селските райони, където достъпът до тези мрежи остава ограничен. Подготвят се инструменти за подкрепа за финансиране на инфраструктурата за свързаност — по-специално за разгръщане на гигабитова инфраструктура в недостатъчно обслужвани райони и в училища, както и социални ваучери за насърчаване на цифровото приобщаване на учениците — но все още съществува недостиг на инвестиции. Очаква се, че последните и текущите промени в регулаторната среда също ще окажат влияние върху разгръщането на цифровата инфраструктура (използване на въздушна инфраструктура за разгръщане на оптични мрежи, нов закон за строителството, Законодателния акт за гигабитовата инфраструктура). Разпределението на 5G спектъра в Словакия понастоящем обхваща честотните ленти 700 MHz и 3,6 GHz, а всички телекомуникационни оператори са увеличили покритието си през изминалата година, като се очаква скоро да станат достъпни самостоятелни 5G мрежи.

Словашките предприятия показват ниско ниво на внедряване на авангардните технологии, като много от МСП имат нисък цифров интензитет. Продължават усилията за насърчаване на цифровизацията на предприятията, включително подкрепа за МСП чрез инициативи като европейските центрове за цифрова иновация, проекта „Digitrans“ и ваучери за цифровизация и иновации. Въпреки това има място за подобрение по отношение на темпото на изпълнение, осигуряването на опростени административни процедури и разширяването на кръга на бенефициерите, особено сред МСП. В момента се полагат целенасочени усилия за насърчаване на приемането на ИИ, въпреки че съществуват предизвикателства, свързани с информационни и управленски пречки. Екосистемата на иновативните стартиращи предприятия в Словакия е малка. Правителството въведе редица мерки за подкрепа на растежа на разрастващите се и стартиращите предприятия, включително създаването на регионален офис на Европейския

институт за иновации и технологии в областта на цифровите технологии, но ограниченото финансиране остава пречка.

Киберсигурността е политически приоритет, подкрепен от различни мерки, като обучение, мониторинг и оценка на уязвимостта. Страната работи за подобряване на киберсигурността си с нова стратегия, приета за периода 2026—2030 г.

Защита и овластяване на хората и обществото в ЕС

Макар че като цяло равнището на цифровите умения в Словакия е по-ниско от средното за ЕС, се наблюдава положителна тенденция сред по-младите поколения, чиито цифровите умения са сравними с тези на връстниците им в ЕС. За да насърчи цифрови умения, Словакия прилага всеобхватна и приобщаваща национална стратегия за цифрови умения. Бяха въведени нови мерки, за да се осигурят подходящи условия за учениците и учителите да развиват своите цифрови умения, като беше предоставено цифрово оборудване на учениците от уязвими групи и в преподаването беше интегриран ИИ. Напредъкът обаче ще отнеме време и ще изисква преодоляване на структурни бариери, включително недостига на учители по математика и информатика, социалната и финансовата уязвимост и фрагментираното управление на политиките в областта на цифрови умения. Беше наблюдавана обещаваща възходяща тенденция в дела на специалистите в областта на ИКТ в работната сила. В същото време се предприемат мерки за увеличаване на броя на специалистите в областта на ИКТ и за предоставяне на подходящи предложения за образование и обучение, с конкретен акцент върху участието на жените в ИКТ, въпреки че то остава на относително ниско равнище.

Необходими са подобрения в цифровизацията на обществените услуги, особено по отношение на достъпността за трансграничните ползватели. Въвеждат се съответни мерки, включително наскоро приетата пътна карта за цифровизация на административните процедури за 16 приоритетни житейски ситуации. Очаква се тези инициативи да подобрят достъпността на цифровите услуги за гражданите и предприятията и да намалят административната тежест. В същото време делът на ползвателите на електронно правителство и на използването на електронни идентификационни документи продължават да са ниски в сравнение с достъпността на тези услуги, а слабостите, свързани с прозрачността на процесите и дизайна на услугите, остават.

Словакия е постигнала значителен напредък в увеличаването на достъпа до електронни здравни досиета и е на път да постигне 100 % достъпност до 2030 г. Въпреки това страната все още се сблъсква с предизвикателства при пълното използване на системата за електронно здравеопазване поради проблеми като ниското ниво на използване на електронната идентификация и техническите затруднения, които срещат здравните специалисти, както и пропуските в достъпа на гражданите до медицински изображения и възможностите за достъп на законните настойници, упълномощените лица и групите в неравностойно положение.

Използване на цифровата трансформация за интелигентно екологизиране

Цифровизацията се проучва като средство за подкрепа на екологичния преход на Словакия, но настоящите усилия остават ограничени. Проектът „Цифрови умения за екологично бъдеще на Словакия“ е водеща инициатива, чиято цел е да отговори на нуждите от умения, свързани с екологичния и цифровия преход, да повиши осведомеността сред ключовите заинтересовани

страни и да разработи референтни рамки, които определят необходимите екологични и цифрови умения в различните професии.

Национална стратегическа пътна карта за цифровото десетилетие

На 27 ноември 2024 г. Словакия представи допълнение към националната си пътна карта за цифровото десетилетие, съдържащо 11 допълнителни мерки и 2 преразгледани траектории. Макар че не всички нови мерки отговарят пряко на препоръките във връзка със състоянието на цифровото десетилетие през 2024 г., те са свързани с реалностите и нуждите на цифровата среда в Словакия, като се фокусират по-специално върху цифровизацията на предприятията и развитието на цифровите умения. Въпреки това за изпълнението им не може да бъдат отпуснати допълнителни публични средства, което може да се отрази негативно на тяхното изпълнение и устойчивост.

Коригираната пътна карта отразява ограничен брой препоръки по пътната карта, отправени през 2024 г. Всички цели са в съответствие с целите на ЕС за 2030 г., с изключение на развитието на цифрови умения, където страната има цел от 70 % (вместо 80 % за ЕС), и специалистите в областта на ИКТ, където страната има цел от 6 % от работната сила (вместо 10 %). Преразгледаната пътна карта продължава да дава приоритет на цифровизацията на предприятията и развитието на цифровите умения. Тя се състои от 127 мерки с бюджет от 2,26 милиарда евро, което се равнява на 1,74 % от БВП. Тя все още обхваща всички цели на цифровото десетилетие, като например цифрово пространство, ориентирано към човека, и преодоляване на цифровото разделение, но някои аспекти биха изисквали повече внимание, като например насърчаване на лидерството и суверенитета и допринасяне за екологичната трансформация.

Финансиране и проекти за цифрови технологии

Словакия отпуска 21 % от общия си план за възстановяване и устойчивост за цифровизация (1,2 милиарда евро)[1]. Освен това в рамките на политиката на сближаване 886 милиона евро, представляващи 7 % от общото финансиране на страната по политиката на сближаване, са предназначени за насърчаване на цифровата трансформация на Словакия[2].

Словакия е член на КЕЦИ за местни цифрови двойници към CitiVERSE. Словакия участва пряко във ВПОИ за микроелектроника и комуникационни технологии (ВПОИ-МЕ/КТ). Словакия е също така държава, участваща в съвместното предприятие (СП) EuroHPC и в СП „Интегрални схеми“.

Словакия все още не е представила никакъв проект в рамките на Програмата за ускоряване на най-добрите практики на цифровото десетилетие[3].

---

[1] Делът на разпределените финансови средства, които допринасят за постигането на цифровите цели, е изчислен въз основа на приложение VII към Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост. Последно обновяване на данните: 16 май 2025 г.

[2] Тази сума включва всички инвестиции, които са специално насочени към цифровата трансформация или допринасят съществено за нея през програмния период на политиката на сближаване 2021—2027 г. Източниците на финансиране са Европейският фонд за регионално развитие, Кохезионният фонд, Европейският социален фонд плюс и Фондът за справедлив преход.

[3] Програмата за ускоряване на най-добрите практики (BPA) е платформа, която позволява на държавите членки да споделят успешни мерки и предизвикателства, с които се сблъскват в усилията си да постигнат целите и задачите си за „Цифровото десетилетие“. Най-добрите практики се предоставят на държавите-членки чрез хранилището на BPA и

Словакия

Цифрови права и принципи

Според проучване за подкрепата Словакия е проявила доста ограничена активност по отношение на прилагането на **Европейската декларация относно цифровите права и принципи** с общо 27 инициативи, но без нови инициативи, стартирани през 2024 г. Словакия е най-активна в областта на поставянето на хората в центъра на цифровата трансформация. По-малко активност е установена по отношение на защитена, безопасна и сигурна цифрова среда. Мерките в областта на солидарността, приобщаването и свободата на избор изглежда имат най-голямо въздействие на място, за разлика от мерките, насочени към безопасността, сигурността и овластяването и устойчивостта.

Препоръки

- **ММГК/Оптичните линии до помещенията**: да се улесни разгръщането на инфраструктурата чрез премахване на административните пречки и подкрепа на сътрудничеството между заинтересованите страни, особено за разгръщането на оптични мрежи.
- **МСП**: да се продължи разработването на съществуващите мерки, насочени към МСП (например КЕЦИ, Digitrans), разширяването на обхвата им и на кръга на бенефициерите, като същевременно се осигурява продължителна подкрепа в средносрочен и дългосрочен план.
- **Изкуствен интелект, услуги в облак и анализ на данни**: да се ускори изпълнението на планираните мерки, като се даде приоритет на решенията, които ограничават административната тежест и гарантират прозрачност. По-специално да продължи подкрепата за внедряването на ИИ от предприятията и публичната администрация, като се преодоляват съществуващите информационни и управленски пречки.
- **Основни цифрови умения:** да се продължи прилагането на съществуващите мерки за повишаване на равнището на цифровите умения във всички групи от населението, като се гарантира, че всички преподаватели разполагат с подходящо обучение, особено учителите по информационни технологии и математика.
- **Киберсигурност**: да продължат текущите усилия за укрепване на киберсигурността, като същевременно се даде възможност на компетентните органи да предприемат своевременни и необходими действия за намаляване на идентифицираните заплахи или слабости.
- **Цифрови обществени услуги**: да се повишат прозрачността и достъпността на цифровите обществени услуги, особено за трансграничните ползватели, включително чрез подобряване на удобството за ползване, функционалността и навлизането на мобилното приложение за електронна идентификация и *Slovensko v Mobile app*.
- **Еднорози**: да се разширят съществуващите мерки, насочени към подпомагане на растежа на разрастващи се и стартиращи предприятия, чрез които се стимулират иновациите и инвестициите в нововъзникващи технологии.
- **Специалисти в областта на ИКТ**: да се гарантира, че се предлага и насърчава достатъчно обучения в областта на ИКТ, в съответствие с нуждите на пазара на труда, както и да се предоставят възможности на работниците за достъп до програми за

се представят на редовни семинари, които понастоящем са фокусирани върху три тематични клъстера: „Цифрови умения“, „Екологични ИТ“ и „Внедряване на цифрови технологии“.

учене през целия живот и преквалификация/повишаване на квалификацията в тази област.

- **Екологосъобразни ИКТ** да се разработи съгласуван подход за съчетаване на цифровия и екологичния преход.